



Any acadèmic	2013-14
Assignatura	22416 - Automatització Industrial
Grup	Grup 5, 1S, GEAM, GEEI
Guia docent	A
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Assignatura	22416 - Automatització Industrial
Crèdits	2.4 presencials (60 hores) 3.6 no presencials (90 hores) 6 totals (150 hores).
Grup	Grup 5, 1S, GEAM, GEEI(Campus Extens)
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professors	Horari d'atenció alumnat					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Antonio Burguera Burguera antoni.burguera@uib.es	11:30h	12:30h	Dimarts	01/10/2013	30/06/2014	122
Joan Pons Mayol joan.pons@uib.es	14:30h	15:30h	Dimarts	23/09/2013	28/02/2014	Laboratori de robòtica o Despatx associats

Titulacions on s'imparteix l'assignatura

Titulació	Caràcter	Curs	Estudis
Grau d'Enginyeria Electrònica Industrial i Automàtica	Obligatòria	Tercer curs	Grau
Grau d'Enginyeria Agroalimentària i del Medi Rural	Optativa	Quart curs	Grau

Contextualització

L'assignatura Automatització Industrial és una assignatura obligatòria del pla d'estudis del Grau en Electrònica Industrial i Automàtica. Aquesta assignatura té com a objectiu proporcionar als estudiants els coneixements bàsics d'automatismes industrials, centrant-se en el funcionament dels Autòmats Programables Industrials (PLC - Programable Logic Controller) i en qüestions de disseny i programació sobre aquests dispositius. La part pràctica de l'assignatura s'enfoca en disseny de sistemes de control d'automatismes mitjançant GRAFCET i en la seva implementació mitjançant diagrama de contactes (LD - Ladder Diagram), llista d'instruccions (IL - Instruction List) i diagrames de funcions (FBD - Function Block Diagram).

Requisits

Essencials

L'alumne haurà d'haver adquirit coneixements de sistemes combinacionals i seqüencials així com dels aspectes bàsics de sistemes basats en microprocessadors o microcontroladors.





Any acadèmic	2013-14
Assignatura	22416 - Automatització Industrial
Grup	Grup 5, IS, GEAM, GEEI
Guia docent	A
Idioma	Català

Amb aquest objectiu, als alumnes del **Grau d'Enginyeria Electrònica Industrial i Automàtica** se'ls recomana haver cursat les assignatures d'Electrònica Digital i Introducció a la Informàtica Industrial.

Als alumnes del **Grau d'Enginyeria Agroalimentària i del Medi Rural** se'ls recomana el següent llibre en qualsevol de les edicions disponibles a la biblioteca.

Thomas L. Floyd, "*Fundamentos de Sistemas Digitales*", Prentice Hall

A continuació es llisten aquells capítols i seccions de l'esmentat llibre que són especialment rellevants per tal que els estudiants del Grau d'Enginyeria Agroalimentària i del Medi Rural puguin realitzar l'assignatura d'Automatització Industrial. La numeració mostrada es correspon amb la setena edició del llibre i pot no coincidir amb la numeració d'altres edicions. Tot i això, els títols de capítols i seccions són prou indicatius per a trobar els continguts en qualsevol de les edicions disponibles.

D'entre els capítols llistats, aquells marcats amb un asterisc (*) són aquells que es recomana estudiar amb major detall mentre que de la resta de capítols és suficient conèixer els conceptes clau. Així mateix, el llibre proposa exercicis que es recomana resoldre.

Capítulo 1: Introducción a los Conceptos Digitales

- * 1.1.- Magnitudes Analógicas y Digitales
- * 1.2.- Dígitos binarios, niveles lógicos y formas de onda digitales
- * 1.3.- Operaciones lógicas básicas
- * 1.4.- Funciones lógicas básicas.

(*) Capítulo 3: Puertas lógicas

- * 3.1.- El inversor
- * 3.2.- La puerta AND
- * 3.3.- La puerta OR
- * 3.4.- La puerta NAND
- * 3.5.- La puerta NOR

(*) Capítulo 4: Álgebra de Boole y simplificación lógica

- * 4.1.- Operaciones y expresiones booleanas
- * 4.2.- Leyes y reglas del álgebra de Boole
- * 4.3.- Teoremas de DeMorgan
- * 4.4.- Análisis booleano de los circuitos lógicos
- * 4.5.- Simplificación mediante el álgebra de Boole
- * 4.6.- Formas estándar de las expresiones booleanas
- * 4.7.- Expresiones booleanas y tablas de verdad
- * 4.8.- Mapas de Karnaugh
- * 4.9.- Minimización de una suma de productos mediante el mapa de Karnaugh

Capítulo 6: Funciones de la lógica combinacional

- * 6.4.- Decodificadores
- * 6.5.- Codificadores
- * 6.6.- Convertidores de código
- * 6.7.- Multiplexores
- * 6.8.- Demultiplexores

Capítulo 8: Flip-Flops y dispositivos relacionados

- * 8.1.- Latches

Capítulo 9: Contadores

- * 9.2.- Funcionamiento del contador síncrono
- * 9.3.- Contador síncrono ascendente/descendente

Capítulo 14: Introducción a los microprocesadores y computadoras





Any acadèmic	2013-14
Assignatura	22416 - Automatització Industrial
Grup	Grup 5, IS, GEAM, GEEI
Guia docent	A
Idioma	Català

* 14.1.- El microprocesador y la computadora

Aquests continguts són propis de l'assignatura **22497 - Electrònica Digital**, i s'hi veuen, aproximadament, entre la **tercera i la setena setmana del curs**. Aquells alumnes del **Grau d'Enginyeria Agroalimentària i del Medi Rural** que vulguin assistir a les esmentades classes d'Electrònica Digital **poden fer-ho com a oients**, tot i que es recomana parlar prèviament amb el professorat de l'assignatura.

Recomanables

És recomanable que l'alumne hagi adquirit els coneixements propis de les assignatures de Programació i Regulació Automàtica.

Competències

Específiques

1. E12. Coneixements sobre els fonaments dels automatismes i mètodes de control..
2. E15. Coneixements bàsics dels sistemes de producció i fabricació..
3. E29. Capacitat per a dissenyar sistemes d'automatització industrial..

Genèriques

1. T1. Capacitat d'anàlisi i síntesi..
2. T2. Capacitat per a redactar informes i documents..
3. T10. Capacitat per a resoldre problemes aplicant els coneixements a la pràctica..

Continguts

Continguts temàtics

1. Introducció als Controladors Lògics
 - * Conceptes generals i revisió de sistemes combinacionals i seqüencials.
 - * Controladors lògics sense unitat operativa.
 - * Controladors lògics amb unitat operativa.
 - * Cicle d'operació de l'autòmat.
2. Sistema Step 7-Micro de programació de PLCs
 - * Característiques generals.
 - * Llenguatge LD de Step 7-Micro (KOP)
 - * Llenguatge IL de Step 7-Micro (AWL)
 - * Llenguatge FBD de Step 7-Micro (FUP)
 - * Aspectes generals de programació segons IEC 1131-3
3. Disseny de Sistemes de Control
 - * Mètodes clàssics.
 - * Disseny basat en GRAFCET.
 - * Implementació de sistemes dissenyats amb GRAFCET.
4. Operativa d'un PLC
 - * Sensors.
 - * Actuadors.
 - * Interfícies d'E/S lògiques.





Any acadèmic	2013-14
Assignatura	22416 - Automatització Industrial
Grup	Grup 5, IS, GEAM, GEEI
Guia docent	A
Idioma	Català

- * Interfícies d'E/S analògiques.
- * Control en temps real.

Metodologia docent

En aquest apartat es descriuen les activitats de treball presencial i no presencial (o autònom) previstes en l'assignatura per a desenvolupar i avaluar les competències establertes anteriorment. Amb el propòsit d'afavorir l'autonomia i el treball personal de l'alumne, l'assignatura forma part del projecte Campus Extens. Aquest projecte incorpora l'ús d'eines telemàtiques per tal d'aconseguir un ensenyament universitari flexible i a distància.

Activitats de treball presencial

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció
Classes teòriques	Classes magistrals	Grup gran (G)	El professor establirà els fonaments teòrics i pràctics de l'assignatura. El professor també proporcionarà informació sobre els mètodes de treball aconsellables i sobre material didàctic addicional.
Classes pràctiques	Classes d'exercicis i problemes	Grup mitjà (M)	El professor plantejarà exercicis i problemes relacionats amb els continguts de l'assignatura. Aquests exercicis i problemes podran ser resolts a classe pel professor, o bé s'hauran resolt prèviament per l'alumnat i s'analitzaran les possibles solucions a classe. Així mateix, algunes d'aquestes sessions es podran dur a terme als laboratoris davant els autòmats programables.
Classes de laboratori	Classes de pràctiques	Grup mitjà 2 (X)	El professor explicarà aspectes pràctics de l'assignatura i proposarà a l'alumnat exercicis i problemes de caire pràctic a realitzar amb els PLCs del laboratori. Així mateix, durant aquestes sessions el professor comprovarà la correcta realització dels exercicis proposats.
Avaluació	Examen parcial (I)	Grup gran (G)	L'alumne realitzarà un examen aproximadament a meitat de semestre. Aquesta prova permetrà valorar si s'han adquirit els coneixements i competències relacionats amb els continguts de l'assignatura vistos fins al moment. Els criteris d'avaluació s'adjuntaran amb l'enunciat de la prova.
Avaluació	Examen parcial (II)	Grup gran (G)	L'alumne realitzarà un segon examen en acabar el semestre en el qual s'avaluaran els continguts de l'assignatura no avaluats al primer examen parcial. Els criteris d'avaluació s'adjuntaran amb l'enunciat de la prova.

Activitats de treball no presencial

Modalitat	Nom	Descripció
Estudi i treball autònom individual	Estudi i resolució d'exercicis i problemes	Cada alumne haurà de dedicar cert temps personal a assimilar els continguts teòrics impartits pel professor a les classes magistrals i a resoldre els exercicis i problemes proposats al llarg del curs. Part d'aquests exercicis i problemes seran resolts pel professor o pels alumnes a classe.
Estudi i treball autònom en grup	Pràctica (I)	Al llarg del curs, cada grup haurà de realitzar una pràctica de programació bàsica de l'autòmat.





Any acadèmic	2013-14
Assignatura	22416 - Automatització Industrial
Grup	Grup 5, IS, GEAM, GEEI
Guia docent	A
Idioma	Català

Modalitat	Nom	Descripció
Estudi i treball autònom en grup	Pràctica (II)	Al llarg del curs, cada grup haurà de resoldre un problema complex (pràctica) de disseny i programació d'autòmats programables industrials aplicant els coneixements adquirits al llarg del curs.

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut de l'alumnat i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Estimació del volum de treball

Modalitat	Nom	Hores	ECTS	%
Activitats de treball presencial		60	2.4	40
Classes teòriques	Classes magistrals	28	1.12	18.67
Classes pràctiques	Classes d'exercicis i problemes	14	0.56	9.33
Classes de laboratori	Classes de pràctiques	14	0.56	9.33
Avaluació	Examen parcial (I)	2	0.08	1.33
Avaluació	Examen parcial (II)	2	0.08	1.33
Activitats de treball no presencial		90	3.6	60
Estudi i treball autònom individual	Estudi i resolució d'exercicis i problemes	45	1.8	30
Estudi i treball autònom en grup	Pràctica (I)	15	0.6	10
Estudi i treball autònom en grup	Pràctica (II)	30	1.2	20
Total		150	6	100

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Es valoraran les competències establertes en l'assignatura mitjançant l'aplicació d'una sèrie de procediments de qualificació a cada activitat proposada com a avaluable. La taula d'aquest apartat descriu, per a cada activitat avaluable, la tècnica d'avaluació que s'aplicarà, la tipologia (recuperable o no recuperable), els criteris de qualificació i el pes en la qualificació total de l'assignatura.

L'assignatura contempla un únic itinerari avaluatiu ("A") adaptat tant per a persones que poden assistir diàriament a classe com per a aquelles persones que no ho poden fer. Els alumnes es comprometen a dur a terme totes les activitats incloses en l'itinerari "A".





Any acadèmic	2013-14
Assignatura	22416 - Automatització Industrial
Grup	Grup 5, IS, GEAM, GEEI
Guia docent	A
Idioma	Català

Cada activitat es puntuarà numèricament entre 0 i 10. Per tal d'aprovar l'assignatura és imprescindible que es compleixin les següents condicions:

* La mitjana ponderada de les distintes qualificacions de les activitats avaluable ha d'esser major o igual a 5 punts. Els pesos de cada activitat avaluable es mostren a la taula.

* La puntuació $0.25 * \text{Examen Parcial(I)} + 0.35 * \text{Examen Parcial (II)}$ ha d'esser igual o superior a 3.

* La puntuació $0.15 * \text{Pràctica(I)} + 0.25 * \text{Pràctica(II)}$ ha d'esser igual o superior a 2.

És a dir, s'ha d'aprovar la part d'examens i la part de pràctiques per separat. En cas d'aprovar l'assignatura, la nota es calcularà segons els pesos indicats. En el cas que la Nota d'Examens i/o la Nota de Pràctiques siguin inferiors a 5, la nota de l'assignatura es correspondrà amb la nota més baixa de les dues notes esmentades. L'excepció a aquesta regla és el cas dels alumnes qualificats amb No Presentat. Els casos en que s'aplicarà aquesta qualificació es descriuen a continuació.

Respecte a la qualificació de No Presentat, es considerarà Presentat l'alumne que entregui l'Examen Parcial (II) o la Pràctica Final.

El període de recuperació serà única i exclusivament pel setembre. En particular, si es suspèn l'Examen Parcial (I), aquest no es podrà recuperar pel juny, únicament pel setembre.

Examen parcial (I)

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves objectives (Recuperable)
Descripció	L'alumne realitzarà un examen aproximadament a meitat de semestre. Aquesta prova permetrà valorar si s'han adquirit els coneixements i competències relacionats amb els continguts de l'assignatura vistos fins al moment. Els criteris d'avaluació s'adjuntaran amb l'enunciat de la prova.
Criteris d'avaluació	L'alumne realitzarà un examen parcial aproximadament a meitat de semestre. Els criteris concrets d'avaluació s'adjuntaran amb l'enunciat de la prova.

Percentatge de la qualificació final: 25% per l'itinerari A

Examen parcial (II)

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves objectives (Recuperable)
Descripció	L'alumne realitzarà un segon examen en acabar el semestre en el qual s'avaluaran els continguts de l'assignatura no avaluats al primer examen parcial. Els criteris d'avaluació s'adjuntaran amb l'enunciat de la prova.
Criteris d'avaluació	L'alumne realitzarà un segon examen parcial corresponent al temari no avaluat al primer examen parcial. Els criteris concrets d'avaluació s'adjuntaran amb l'enunciat de la prova.

Percentatge de la qualificació final: 35% per l'itinerari A

Pràctica (I)

Modalitat	Estudi i treball autònom en grup
Tècnica	Informes o memòries de pràctiques (No recuperable)
Descripció	Al llarg del curs, cada grup haurà de realitzar una pràctica de programació bàsica de l'autòmat.
Criteris d'avaluació	La pràctica s'avaluarà a partir de l'informe que entregui l'alumne o grup d'alumnes i es podrà complementar amb una verificació davant l'autòmat del correcte funcionament del codi presentat.

Percentatge de la qualificació final: 15% per l'itinerari A





Any acadèmic	2013-14
Assignatura	22416 - Automatització Industrial
Grup	Grup 5, IS, GEAM, GEEI
Guia docent	A
Idioma	Català

Pràctica (II)

Modalitat	Estudi i treball autònom en grup
Tècnica	Informes o memòries de pràctiques (Recuperable)
Descripció	Al llarg del curs, cada grup haurà de resoldre un problema complex (pràctica) de disseny i programació d'autòmats programables industrials aplicant els coneixements adquirits al llarg del curs.
Criteris d'avaluació	La pràctica s'avaluarà a partir de l'informe que entregui l'alumne o grup d'alumnes i es podrà complementar amb una verificació davant l'autòmat del correcte funcionament del codi presentat.

Percentatge de la qualificació final: 25% per l'itinerari A

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Bibliografia bàsica

Mandado, E.; Marcos, J.; Fernández, C.; Armesto, J. i Pérez, S. "Autómatas Programables: Entorno y Aplicaciones". Thomson 2007

Bibliografia complementària

Balcells, J. i Romeral, J.L. "Autómatas Programables". Marcombo 1997

Romera, J.P.; Lorite, J.A. i Montoro, S. "Automatización, Problemas Resueltos con Autómatas Programables". Thomson 2003

Altres recursos

